

Opinia Komitetu Regionów w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady ustanawiającego instrument pomocy przedakcesyjnej (IPA)

(2005/C 231/09)

Komitet Regionów,

uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Rady ustanawiającego instrument pomocy przedakcesyjnej (IPA) (COM(2004) 627 końcowy — 2004/0222 (CNS))

uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej z 29 listopada 2004 r. o zasięgnięciu opinii Komitetu w tej sprawie zgodnie z art. 265 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

uwzględniając decyzję Prezydium z dnia 28 września 2004 r. roku, powierzającą Komisji ds. Stosunków Zewnętrznych sporządzenie opinii w tej sprawie;

uwzględniając cały pakiet zmieniający ramy pomocy zewnętrznej, przyjęty przez Komisję Europejską 29 września 2004 r. obejmujący oprócz instrumentu pomocy przedakcesyjnej: 1) wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego oraz Rady określającego ogólne przepisy ustanawiające instrument europejskiej polityki sąsiedztwa i partnerstwa (COM(2004) 628 końcowy — COD 2004/219); 2) wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego oraz Rady ustanawiającego instrument finansowy na rzecz współpracy rozwojowej i gospodarczej (COM(2004) 629 końcowy); 3) wniosek dotyczący rozporządzenia Rady ustanawiającego instrument na rzecz stabilności (COM(2004) 630 końcowy — CNS 2004/223); 2) wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego oraz Rady ustanawiającego instrument finansowy na rzecz współpracy rozwojowej i gospodarczej (COM(2004) 629 końcowy); 3) wniosek dotyczący rozporządzenia Rady ustanawiającego instrument na rzecz stabilności (COM(2004) 630 końcowy — CNS 2004/223);

uwzględniając decyzję Rady Europejskiej z 16-17 grudnia 2004 r. o rozpoczęciu negocjacji z Turcją;

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 17-18 czerwca 2004 r. ustanawiające Chorwację krajem kandydującym do członkostwa; uwzględniając decyzję Rady Europejskiej z 16-18 czerwca o rozpoczęciu negocjacji z Chorwacją; oraz decyzję Rady Unii Europejskiej z 16 marca 2005 r. mówiącą, iż rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych zostało przesunięte w czasie do momentu potwierdzenia ustanowienia pełnej współpracy z Międzynarodowym Trybunałem Karnym dla byłej Jugosławii;

uwzględniając własną opinię w sprawie perspektyw finansowych — komunikatu Komisji Europejskiej Budowanie naszej wspólnej przyszłości — Wyzwania polityczne i środki budżetowe w rozszerzonej Unii w latach 2007-2013, COM(2004) 101 końcowy — CdR 162/2004 fin, (sprawozdawca: Radny Sir Albert Bore, Rada Miasta Birmingham (UK, PES));

uwzględniając rezolucję Komitetu Regionów z 18 listopada 2004 r. dotyczącą rozpoczęcia negocjacji w sprawie akcesji Turcji do UE;

uwzględniając własny projekt opinii (CdR 498/2004 rev. 1) przyjęty 7 lutego 2005 r. przez Komisję ds. Stosunków Zewnętrznych (sprawozdawca: Ruth Coleman, Przewodnicząca Rady Okręgu North Wilshire (UK/ELDR));

- 1) a także mając na uwadze, że projekt rozporządzenia jest uzależniony od porozumienia między Państwami Członkowskimi w sprawie perspektyw finansowych (patrz wyżej),

przyjął poniższą opinię na swojej 59. sesji plenarnej w dn. 13 i 14 kwietnia 2005 r. (sesja w dn. 14 kwietnia):

1. Stanowisko Komitetu Regionów

Komitet Regionów

1.1 z zadowoleniem przyjmuje wyżej wspomniany instrument jako odpowiedź na żądania większej elastyczności i prostoty systemu pomocy przedakcesyjnej oraz jako ulepszony instrument wypełnienia luki pomiędzy procesem przedakcesyjnym a samą akcesją;

1.2 uznaje, iż wyciągnięto wnioski z wcześniejszych instrumentów akcesyjnych i dlatego przyjmuje z zadowoleniem stworzenie wspólnych ram pomocy przedakcesyjnej dla obec-

nych oraz potencjalnych państw kandydujących jako metody usprawnienia wsparcia i poprawy koordynacji pomiędzy różnymi częściami składowymi pomocy;

1.3 uznaje różnicę między pomocą przedakcesyjną a tradycyjną pomocą rozwojową, jako że pomoc przedakcesyjna (a) ukierunkowana jest na osiągnięcie celu akcesji w krótkim i średnim okresie oraz (b) ma na celu przygotowanie krajów na okres po przystąpieniu do UE. Ogólnym celem pomocy przedakcesyjnej jest stopniowe dostosowanie do standardów i polityk Unii Europejskiej;

1.4 z zadowoleniem przyjmuje decyzję zaproponowania pomocy przedakcesyjnej zarówno dla obecnych, jak również dla potencjalnych państw kandydujących: obie grupy winny mieć dostęp do następujących składników:

- pomoc przejściowa i rozwój instytucjonalny
- współpraca regionalna i transgraniczna.

Ponadto państwa kandydujące powinny mieć dostęp do następujących składników:

- rozwój regionalny
- rozwój zasobów ludzkich
- Rozwój obszarów wiejskich

1.5 z zadowoleniem przyjmuje zmniejszenie ilości linii budżetowych obejmujących pomoc przedakcesyjną, ponieważ pozwoli to na większą elastyczność w zaspakajaniu potrzeb obecnych i potencjalnych państw kandydujących;

1.6 uważa za racjonalną propozycję, by zarządzanie pomocą dla państw kandydujących mogło obejmować zarządzanie zdecentralizowane, podczas gdy pomoc dla potencjalnych państw kandydujących będzie nadal zarządzana centralnie;

1.7 z zadowoleniem przyjmuje połączenie linii budżetowych DG ds. Polityki Regionalnej oraz DG ds. Rozszerzenia w dziedzinie współpracy transgranicznej. Pozwoli to na bardziej elastyczny system z jednym organem zarządzającym;

1.8 z zadowoleniem przyjmuje usprawnienie i poprawę koordynacji wsparcia przedakcesyjnego na rzecz aktualnych i potencjalnych państw kandydujących oraz na rzecz instytucji demokratycznych w tych państwach, włącznie z samorządem lokalnym i regionalnym.

2. Zalecenia Komitetu Regionów

2.1 podkreśla fakt, iż zakres proponowanej pomocy obejmuje wiele obszarów, w których samorządy lokalne i regionalne mają doświadczenie, a przez to mogą odegrać ważną rolę. Obszary te to:

- umacnianie instytucji demokratycznych,
- reformy gospodarcze,
- wspieranie i ochrona praw człowieka oraz jego podstawowych swobód, jak również większe poszanowanie praw mniejszości,
- rozwój społeczeństwa obywatelskiego,
- współpraca regionalna i transgraniczna;

2.2 zaleca, by samorządy lokalne i regionalne w Unii Europejskiej zaoferowały swoje bogate doświadczenie w dziedzinach dotyczących pomocy, o których mowa w pkt. 1.4 powyżej, co może nastąpić np. w drodze wymiany informacji, programów pomocy technicznej, bądź poprzez pomoc w konferencjach w celu zapoznania samorządów lokalnych i regionalnych w obecnych i potencjalnych państwach kandydujących z dorobkiem prawnym Unii Europejskiej;

2.3 wzywa samorządy lokalne i regionalne do rozważenia skorzystania z okazji, którą daje art. 16, do uczestniczenia w przetargach oraz umowach na dostawę związanych z programami wsparcia w ramach tego instrumentu;

2.4 sugeruje przeprowadzanie regularnego monitoringu i oceny instrumentu pomocy przedakcesyjnej (IPA) przez Komisję Europejską. Kiedy rzecz dotyczy spraw regionalnych i lokalnych, odbywać się to powinno we współpracy z Komitetem Regionów. Poprawiłoby to zarządzanie projektami w celu sprostania prawdziwym potrzebom obu stron, tj. Unii Europejskiej oraz potencjalnych państw kandydujących.

Bruksela, 14 kwietnia 2005 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB